

Национална Мрежа за Децата

Брой 80 • 20 - 26 юли 2011

СЪДЪРЖАНИЕ

ТЕМА НА БРОЯ

Световна седмица на кърменето

НОВИНИ ОТ ОФИСА НА НМД

Приключи младежкият фестивал по музика и изкуство The Bridge

НМД работи по стандартите на храните в детските заведения

Работата по проекта за закона за доброволчеството

НМД в работна среща за подкрепа при напускане на грижа

Присъстваме на представянето на резултатите от проект за закиване на ДМСГД

Предстои Управителен съвет на НМД

НОВИНИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

Започва изготвянето на стандарта за интеркултурно образование

Инициативи на Националната асоциация „Подкрепа за кърмене” – Варна по случай Световната седмица на кърменето

петиция за превозване на велосипед в метрото

ИНСТИТУЦИИ И ДЕЦА В БЪЛГАРИЯ

Гарантирането на конституционните права на децата е на първо място

В ход е приемът на молби за целеви помощи за първокласници

Нова услуга за деца открита в Средец

ПОЛИТИКИТЕ ЗА ДЕЦА В ЕВРОПА

Стартира кампания за прекратяване на настаняването на деца до 3 години в институциите

УНИЦЕФ представи обновения си сайт за защита на деца от насилие, експлоатация и злоупотреба

Конференция по въпросите на злоупотребата и пренебрегването на деца ще се проведе между 18 и 21 септември в гр. Тампере, Финландия

Мария Брестничка
maria.brestnichka@nmd.bg

София 1202
ул. Цар Симеон №55, ет. 2
тел./факс: 02/9888207
www.nmd.bg

СВЕТОВНА СЕДМИЦА НА КЪРМЕНЕТО – 1-7 АВГУСТ 2010 ГОДИНА

Кампанията на Световната седмица на кърменето има за цел да привлече вниманието и да ангажира цялото общество към приноса на Десетте стъпки за изключителното кърмене. Световната седмица на кърменето тази година чества 20-годишнината на Декларацията „Иноченти“, която призовава за прилагане на Десетте стъпки във всички здравни заведения, в които се предлагат услуги за майките и бебетата.

Приятелите на бебето

Инициативата „Приятелите на бебето“ /BFI / е глобална програма на УНИЦЕФ и Световната здравна организация/СЗО/, стартирала през 1990-1991 година в отговор на Декларацията „Иноченти“, приета през 1990 година. Тя е насочена към подобряване на практиките на здравните услуги за защита, насърчаване и подкрепа на кърменето, за да се увеличи процента на изключителното кърмене. Всяка жена, която ражда има потенциален ресурс да кърми детето си. Богати или бедни, високо образовани или неграмотни, всяка майка може да даде най-добрата храна за детето си-майчиното мляко. Чрез инициативата „Приятелите на бебето“, жените по света могат да се възползват от този ресурс, който отговаря на правото им да кърмят, за тяхното собствено и здравето на техните деца. Малко други интервенции връщат такива високи дивиденди в здравеопазването, с такива ниски разходи. В същото време, възприемането на приятелски към бебетата практики гарантира, че жените, които не кърмят, също ще получат безпристрастна информация и подкрепа за избора на хранене на детето.

Здравните заведения, които приемат практики в подкрепа на успешното кърмене получават престижната награда на УНИЦЕФ и Световната здравна организация „Болница-приятел на бебето“.

В България инициативата „Болници-приятелите на бебетата“ стартира през 1996 година с включването на 12 болници. За повече информация относно всички аспекти на инициативата „Приятелите на бебето“ в България, посетете страницата на Националния комитет по кърмене www.bebemamabg.com или се свържете с тях на електронна поща: zaedno_zadeteto@abv.bg

Глобалната стратегия потвърждава значението и неотложността на оперативните цели на „Декларацията Иноченти“, включително прилагането на **десетте стъпки към успешно кърмене** и пълното прилагане на Международния кодекс и неговите последващи резолюции, за маркетинг на заместителите на майчината кърма. Десетте стъпки към успешно кърмене са обобщение на основните насоки за майчински грижи в здравните заведения, приети в съвместният документ на СЗО / УНИЦЕФ „ Защита, насърчаване и подкрепа за кърмене - особено роля на майчинските услуги, (СЗО, 1989) и са минималните глобални критерии за постигане на статут на Болница –приятел на бебето. В резултат на силен интерес и искане за актуализиране на пакета BFHI, УНИЦЕФ, в тясно сътрудничество със СЗО, предприе преразглеждане на материалите. Този процес включва обширно "потребителско изследване" със специалисти от много страни. През 2009 година беше приета Ревизираната и актуализирана програма на инициативата Болница-приятел на бебето. Концепцията на BFHI вече не е ограничена до Десет стъпки, но е адаптирана към включване на много възможности за експанзия в други части на здравната система, включително и майчина грижа, педиатрия, здравни клиники, лекарски кабинети, както и в други сектори и места като общност, търговски сектор и селското стопанство или образователни системи.

Все по-голям брой медицински доказателства през последното десетилетие показват, че повишаването на степента на кърменето има положителен резултат по отношение на общественото здраве. Въпреки това, степента на изключителното кърмене на бебета за първите шест месеца в България е твърде ниска. Националното проучване „Храненето на кърмачетата и малки деца до 5-годишна възраст и отглеждането им в семейството“/2009г./, очертава следните проблеми свързани с кърменето:

- късно начало на кърмене;
- малка продължителност на кърмене;
- ниска честота на изключителното кърмене;
- ранно захранване.

Десет стъпки за успешно кърмене

Всички здравни заведения, в които жените раждат и се осъществяват грижи за новородените, трябва да изпълняват следните десет изисквания:

1. Да имат писмени насоки за поощряване на кърменето, с които редовно да се запознава целият персонал на зеведението.
2. Всички сътрудници да бъдат обучени теоретически и практически, за да могат да изпълняват основните насоки за поощряване на кърменето.
3. Всички бременни жени да бъдат информирани за предимствата и практическото осъществяване на кърменето.
4. Да се дава възможност на майките да слагат детето на гърдата още в първите минути след раждането.
5. Персоналът да обяснява конкретно на майките как да слагат бебето на гърдата и как да запазят и стимулират производството на мляко дори при раздяла с детето си.
6. На новородените да не се дават нито течности, нито други храни като добавка към майчиното мляко, ако това не се препоръчва по здравословни причини.
7. Майките и децата трябва да бъдат настанявани заедно и да не бъдат разделяни.
8. Персоналът да окуражава майките да кърмят бебетата според потребностите им.
9. На кърмачетата да не се дават гумени биберони или зальгалки.
10. Да се поощрява създаването на групи за кърмене и да се осигурява контакт за майките с тези групи при изписването от болницата или родилния дом.

Новини от офиса на НМД

- В неделя във Видин приключи младежкият фестивал по изкуствата The Bridge, организиран от Good Music Society с подкрепата на Национална мрежа за децата и община Видин. За 10 фестивални дни над 130 деца участваха в 20 творчески работилници от всички сфери на музикалните и визуалните изкуства – от китара и пеене през DJ, модерни танци и графити до бийтбокс и театър. В последния ден на фестивала те представиха продуктите на своята работа на крайбрежната алея на града, където всеки желаещ можеше да направи бижута, да рисува с графити или четка, да свири, танцува или да изпробва уменията си с куклите в уличния куклен театър, построен от участниците в The Bridge.

На празничен концерт в края на фестивала млади музиканти от цялата страна представиха авторските песни, написани по време на музикалните работилници на The Bridge.

Повече информация ще намерите на <http://vidinfest.wordpress.com>.

- Националната мрежа за децата участва в разработването на Наредба за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения. Създаването на тази наредба е плод на сътрудничеството на представители на гражданските организации с Министерството на земеделието и храните и на ангажираността на министър Найденов. Основните цел е свързана с това да бъде осигурена качествена храна за децата във всички места, в които се предлагат форми на организирана грижа за децата.

Важен акцент в наредбата е задължението всички видове храни, които ще се предлагат на децата в готов вид или като основа за приготвянето на храна да отговарят на изискванията „Утвърден стандарт“ и „Български държавен стандарт“ за съответните групи местни, млечни и хлебни изделия. Друг акцент в наредбата е изискването към различните видове напитки, които ще се предлагат на децата – това трябва да са натурални плодови или зеленчукови сокове и билкови и плодови чайове без добавени изкуствени овкусители, оцветители и аромати. Целият пакет от изисквания следва да стане част от предмета на тръжните процедури, които се обявяват за доставка на храни и хранителни продукти за детските заведения.

- На 21 юли Мария Брестничка взе участие в среща на работната група към Министерство на културата за изработване на проект за закон за доброволчеството. На срещата бяха обсъдени няколко въпроса, които остават за доуточняване в текста на проекта – правният статут на доброволческите организации, здравното осигуряване на доброволците, както и младежкото и корпоративното доброволчество. Предстои финална среща през септември.

- На 22 юли Вяра Иванова участва в работна среща, организирана от SOS Детски селища България. Събитието е част от инициативите по проект „Подкрепа при напускане на грижа“, който цели да окуражи и овласти младите хора, отгледани в различни форми на грижа извън родното семейство, да участват активно за формиране на законодателни промени в подкрепа на младите хора. На срещата присъстваха Калин Каменов, зам.-председател на ДАЗД, представители на неправителствени организации и на различни форми за предоставяне на резидентни услуги за деца. Беше представена кампанията „Аз съм от значение“, а в рамките на дискусиата за споделяне на опит и добри практики бяха изведени някои основни препоръки за законодателни промени в подкрепа на младите хора, напускащи грижа. Предстои препоръките да бъдат оформени и допълнително съгласувани и да бъдат представени в средата на месец септември.

- На 28 юли Вяра Иванова ще присъства на представяне на резултатите от проект за закриване на ДМСГД Тетевен и плановите за работа на организацията „Надежда и дом за децата“ (Великобритания) в България през периода 2011 – 2013 г. През 2010 г. великобританската организация, заедно със СНЦ „Еквилибриум“ (член на НМД) и финансовата подкрепа на „Тръст за изоставените деца на България“, със сътрудничеството на МЗ, МТСП, ДАЗД и Община Тетевен закриха първия ДМСГД в Тетевен и развиха алтернативни социални услуги в Център за обществена подкрепа.

- На 1 и 2 август в Арбанаси ще се проведе среща на новия и стария Управителен съвет на Национална мрежа за децата. Срещата има за цел да осигури устойчивост на работата на УС със Секретариата в контекста на различните направления на работа на НМД. Работата на срещата е провокирана и от препоръките, дадени в оценката на Национална мрежа за децата.

Новини от членовете и от други организации

[Започва изготвянето на стандарта за интеркултурно образование](#)

Първа среща на работната група, изготвяща стандарта за гражданско и интеркултурно образование се проведе на 19 юли в Министерство на образованието, младежта и науката. На нея бяха дискутирани организацията на дейността на групата, времеви график за дейността ѝ, както и основните елементи от бъдещия стандарт.

Ръководител на групата е Габриела Миткова, Началник на Регионалния инспекторат по образованието – Силистра. В групата са включени експерти от МОМН, Министерство на здравеопазването, проф. Ирина Колева (Софийски университет), Лили Ковачева (ЦОИДУЕМ), Деян Колев (Център „Амалипе“), Румян Сечков (Фондация С.Е.Г.А.), д-р Р. Стаменкова (БАСП), Мариана Банчева (Национална мрежа за децата), директори на училища и детски градини.

На първата работна среща стана ясно, че стандартът ще задава насоките за развитие на три типа образование, които са хоризонтални за цялата училищна система и трябва да бъдат представени във всяка една степен и всеки един предмет – гражданско, интеркултурно и здравно образование. В съответствие с това стандартът ще бъде съставен от три под-стандартата, които ще определят специфичните изисквания, съдържателни цели и форми на организация.

27 юли - 11:30 ч.

Пресконференция в MALL Варна, клуб "Fusion" с участието на директора на УНИЦЕФ, България-Г-жа Таня Радочай, представител на община Варна, фондация „Карин дом”, Медицински университет, Варна, Национална асоциация "Подкрепа за кърмене", ЛЛЛ-България. 12:30-13:30 ч. Презентация на Г-жа Радочай на тема: "Най-доброто начало за живота на детето. Как да стигнем до там?"

29 юли - 17:30 ч.

СБАГАЛ „Проф Д-р Димитър Стаматов” (АГ болница) „Хранене на бременната и кърмещата жена” – лектор Д-р Найденова-специалист по хранене и диететика

1 август – 10:00 ч.

Клуб „Fusion”, MALL Варна: По случай световната седмица на кърменето започва нов цикъл срещи-разговори „Подкрепа от майки за майки при кърмене” в клуб „Fusion”, MALL Варна. При първата среща е предвидено безплатно излъчване на филма „Гърдата е най-доброто” и среща-разговор с Павлина Николова-доброволен консултант по кърмене към Национална асоциация „Подкрепа за кърмене”. 17.30 ч. Поход съвместно с ЛЛЛ в подкрепа на кърменето от хотел „Черно Море” до поляната на разклоненото дърво..

1, 3 и 5 август - 15:00-17:00 ч.

СБАГАЛ „Проф Д-р Димитър Стаматов” (АГ болница) Посещение и консултации по кърмене – само за родилките от отделението.

2 и 4 август - 15:00-17:00 ч.

Болница „Св. Анна”. Посещение и консултации по кърмене – само за родилките от отделението.

5 август - 17:30 ч.

СБАГАЛ „Проф Д-р Димитър Стаматов” (АГ болница) „Начало на кърменето” – лекция в подкрепа на кърменето за бременни и кърмещи жени. Лектор Д-р Ружа Панчева, дм

Привет,
Наскоро бе създадена петиция за превозване на велосипед в метрото.

<http://www.peticiaq.com/v-metroto-s-velosiped>

Тя намери широка подкрепа от любителите на велотранспорта и също от различни неправителствени организации и производители на велосипеди. Сдружение Велоеволюция силно подкрепя тази инициатива и на 21.07.2011 г. внесе официално писмо в СО за промяна на "Наредба за превоз на пътници и условия за пътуване с масовия градски транспорт на територията на Столична община", която ще бъде гласувана следваща седмица.

Моля погледнете предложението ни и го подкрепете:

<http://velobg.org/bike-library/bike-docs/bikes-in-metro-sofia>

С пожелания за вдъхновени дни!

Велоеволюция

Институции и деца в България

[Гарантирането на конституционните права на децата е на първо място](#)

Време е да спрем да говорим само за закрила на децата, след като те вече са попаднали в рискова ситуация. Необходимо е обществото да изгради нова визия по отношение на децата и тази визия да акцентира върху гарантирането на детските права, така както те са залегнали в Конституцията на република България. Убеден съм, че е време да докажем, че семейството, майчинството и децата са под закрила на държавата и обществото, така както гласи и чл. 14 от Конституцията ни. И както в много други области, и в настоящата е важно да заложим върху превенцията на риска. Не просто да лекуваме последствията от случилата се беда, а да не допускаме появата на такава изобщо. Това заяви министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов днес, по време на Конференция за държавната политика в областта на правосъдието за детето. Във форума участва и министърът на правосъдието Маргарита Попова.

[В ход е приемът на молби за целеви помощи за първокласници](#)

До края на септември т.г. ще се приемат молби-декларации за отпускане на еднократната целева помощ за първокласници за учебната 2011/2012 г. в размер на 150 лева. До края на юни са приети 747 молби за 757 деца. Право на тази помощ имат семейства със средномесечен доход от последните 12 месеца преди подаване на молба-декларацията до 350 лева на член от семейството.

Молба-декларация по образец за отпускане на помощта за първокласници се подава в дирекциите „Социално подпомагане” по постоянен адрес след записване на детето в първи клас на държавно или общинско училище, но не по-късно от края на септември на текущата учебна година. Изключение са случаите, когато поради здравословни причини, установени с протокол на ЛКК, детето не може да започне училище, но не повече от 6 месеца от започване на съответната учебна година.

[Нова услуга за деца открита в Средец](#)

Първата социална услуга от резидентен тип в Бургаска област функционира в град Средец. Там вчера официално бе открит Център за настаняване от семеен тип, като на откриването присъстваха заместник-изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане Янита Манолова, кметът на община Средец Тодор Проиков и областният управител на Бургаска област Константин Гребенаров. В комфортната обстановка на новата услуга са настанени осем деца, изведени от Дома за деца, лишени от родителска грижа в Средец. Новият им дом е с площ 200 кв.м, с напълно ново оборудване. Децата ще разполагат с кухня, спални, самостоятелна баня и тоалетна, хол с телевизор и компютър, гардеробчета с лични вещи.

Центърът за настаняване от семеен тип в Средец е държавно делегирана дейност, като за децата ще се грижи персонал от шестима души. Стандартът за издръжка на едно дете годишно е 7255 лева.

Само през 2011 г. са открити 24 центъра за настаняване от семеен тип за деца с 264 места, като общият брой на тези центрове за страната е 72 с капацитет за 831 деца. Отделно функционират 23 центъра за настаняване от семеен тип за възрастни, в които могат да бъдат настанени 284 души.

Политиките за деца в Европа

Стартира кампания за прекратяване на настаняването на деца до 3 години в институциите

В края на месец юни УНИЦЕФ и ВКПЧООН стартираха кампания за прекратяването на практика на настаняване на деца под 3-годишна възраст в институции. На среща в Европейския парламент двете организации са призовали правителствата на страните членки да поставят необходимостите и правата на най-малките деца в приоритетна позиция в техните политики, разпределението на бюджетите и развитието на услуги, като следват международните и европейските стандарти.

У нас, както знаете, вече са направени първите сериозни стъпки в тази посока с проекта за Закон за детето „Дете, което не е навършило 3 години, може да бъде настанено само в семейство на роднини или близки или в приемно семейство.“

Повече информация за кампанията можете да видите тук: http://www.unicef.org/ceecis/media_17370.html

В подкрепа на кампанията УНИЦЕФ и ВКПЧООН представят два доклада:

1. **У дома или в дом** - тема на доклада са децата от Източна Европа и Централна Азия, които са лишени от родителска грижа. Докладът прави задълбочен преглед и анализ на последните статистически данни, осигурени от националните статистически институти за децата, настанени в системата за публична грижа* в тези страни.
2. **Забравени европейци, забравени права.** Човешките права на лица, настанени в институции – докладът е изготвен от регионалния офис за Европа на ВКПЧООН и акцентира върху едно от най-значимите предизвикателства за правата на човека в Европа днес, а именно, че много деца, хора с увреждания и възрастни хора продължават да бъдат настанявани дългосрочно в резидентна институционална грижа, често за цял живот.

Двата доклада можете да намерите тук: http://www.unicef.org/ceecis/media_17362.html

УНИЦЕФ представи обновения си сайт за защита на деца от насилие, експлоатация и злоупотреба

Сайтът показва как УНИЦЕФ реагира на разнообразните форми на насилие, експлоатация и злоупотреба срещу деца. На сайта е поместена информация за програмните, политическите и застъпническите дейности на УНИЦЕФ, както и данни и статистика по темата.

Адресът на сайта е

<http://www.unicef.org/protection/index.html>.

Конференция по въпросите на злоупотребата и пренебрегването на деца ще се проведе между 18 и 21 септември в гр. Тампере, Финландия.

Специално събитие, предвидено за професионалисти от Източна Европа, работещи по проблемите на пренебрегването и злоупотребата с деца ще се проведе на 18 септември. Целодневното събитие се организира в резултат от многогодишна обучителна програма на ISPCAN, проведена в Беларус, Естония, Грузия и Русия и представлява възможност за споделяне на постиженията на местните проекти с експерти от други страни и разширяване на контактите между професионалистите в сферата. Повече информация за конференцията и събитието на 18ти септември можете да видите по-долу.

Децата и семействата в медиите

[Нова учебна година – нови ваканции](#)

Министерският съвет реши от новата учебна година да има нов тип краткосрочна ваканция за учениците. Едната ще бъде есенна и ще бъде съобразена с деня от седмицата, когато се пада 1 ноември – Денят на народните будители, който и в момента е неучебен.

От кабинета обаче са се погрижили тогава учениците да имат още 2-3 дни почивка, защото това е „най-продължителният период от учебното време през първия учебен срок“, мотивират се от МС.

Втората промяна в почивките е свързана с междусрочната ваканция, която ще бъде заменена от зимна и ще се решава от директора на самото учебно заведение.

[400 деца от домове отиват в семейства](#)

До средата на следващата година над 400 деца, които сега живеят в домове за деца до 3 години, ще бъдат върнати в биологичните им семейства, ще бъдат осиновени или настанени в приемни семейства.

За целта Министерството на здравеопазването получи 10 милиона лева по оперативната програма "Регионално развитие" на Регионалното министерство. С тези средства в следващите 2 години ще бъдат реструктурирани 8 дома за деца до 3 години.

Възможности за финансиране

Грантове за овластяване на ромските жени

Институт „Отворено общество“ обявява конкурс за проекти за овластяване на ромските жени в рамките на Декадата на ромското включване 2005 – 2015 - www.romadecade.org. Тази инициатива има за цел да промотира равенството между половете.

Могат да кандидатстват ромски и про-ромски НПО, ръководени от Ромски жени, или имащи ромски жени на ръководни позиции, в държави, които участват в Декадата на ромското включване: Албания, България, Босна и Херцеговина, Хърватска, Чехия, Унгария, Македония, Черна гора, Румъния, Сърбия, Словакия и Испания.

Грантовете са на стойност 10 000 щатски долара.

Концепциите трябва да бъдат изпратени до 8 август на e-mail roma@osi.hu

Повече информация можете да видите [тук](#)

[Покана за проекти по програма "Младешта в действие"](#)

[Фондация Америка за България](#)

Приоритетни области - изкуство и култура, гражданско общество, образование, социална сфера и културен туризъм

[Фондация Лале - Програма за малки грантове](#)

Максималният размер на финансовата подкрепа е до 6000 лева. Продължителността на проекта - до 12 месеца.

[ФРГИ - Фонд "Неотложна гражданска намеса"](#)

Основна цел на фонда е да се откликне на неотложна нужда за разрешаване на местен проблем.

[ФРГИ - Фонд за развитие на капацитета на НПО](#)

Още възможности за финансиране, конкурси и състезания можете да видите [тук](#).